

Nedodržený sľub

Staré povesti vravia, že keď zomieral slávny panovník Veľkomoravskej ríše Svätopluk, zaprisahával svojich troch synov Mojmir, Svätopluka a Predslava, aby vždy nažívali v svornosti a mieri a spoločne múdro spravovali bohatú a mocnú krajinu. Synovia, ktorí prežívali hlboký smútok, neváhali a svojmu skonávajúcemu otcovi sľúbili, že budú na jeho slová pamätať. A tak Svätopluk odchádzal z tohto sveta v nádeji, že jeho dielo bude rozkvitať a mohutnieť.

O niekoľko dní Mojmir, najstarší z bratov, pozval ostatných dvoch na večeru. Svätopluk a Predslav netušili, že otec tajne poveril vládou práve Mojmir, ktorý bol urastený, mocný a nikdy sa nevzdával. O jeho nebojácnosti sa rozprávali povesti v každej chalúpke. No ľudia sa ho i trochu báli. A veru nebolo divu. Keď sa rozhneval, cváľal po krajine ako zmyslov zbavený a vtedy sa pred ním triaslo všetko živé.

„Bratia moji,“ prihovril sa im Mojmir, „musíme sa vážne pohovárať.“

„Náš múdry otec mi odovzdal pred svojou smrťou do rúk vládu, pretože som z vás najstarší a najrozsľávnejší. Dali sme slovo, že budeme vždy držať spolu. Preto sa vás teraz pýtam, či súhlasíte s týmto rozhodnutím a budete vždy stáť po mojom boku poslušne a s pokorou.“

Bratov, ktorí boli ešte len dorastajúcimi mládenkami, najskôr Mojmir, reč zarazila, no potom si uvedomili, čo ich otec od nich očakával.

„Brat Mojmir, bude ako povieš,“ ozval sa usmievavý Svätopluk. Nikdy sa s nikým nespóroval, vždy bol ku každému milý, no niekedy na svoju poddajnú povahu doplatil. Predslavovi sa v mysli rojili všelijaké myšlienky. Zo všetkých troch bol najspravodlivejší, preto sa mu otcovo rozhodnutie nie celkom páčilo. V duchu si hovoril: „Ach, otec, prečo si nás oklamal? Veď si nás žiadal, aby sme spravovali krajinu ako jeden muž a teraz počúvame, že najdôležitejším je Mojmir a my máme prijať všetky jeho rozhodnutia. Vedel si, že je prchký a vie byť aj krutý. Máme sa prizerať, ak bude poddaným ubližovať?“ Vedel však, že sám nič nezmôže a Svätopluk mu nepomôže. Rozhodol sa, že vyčká.

Dni bežali a zdalo sa, že všetko sa uberá tak, ako si želal zomierajúci Svätopluk.

Po čase sa Mojmir prihovril svojim bratom: „Milí bratia, už ste dospelí, súci chrániť našu veľkú krajinu. Nie je dobré, aby sme naďalej bývali spolu, treba sa rozísť vo tri strany, aby sme lepšie odrazili nepriateľa.“

Čo mali bratia robiť? Vládcom bol Mojmir a jeho slová neboli hlúpe. A tak sa pobrali každý v inú stranu. Nespozorovali ani náznak, že by mal Mojmir nedobré úmysly. Lenže ten videl, že mladší bratia sú zo dňa na deň silnejší, dobre spolu vychádzajú a poddaní ich majú čoraz radšej. Začal sa obávať o svoje miesto na tróne a v mysli sa mu stále častejšie vynárali slová: „Čo ak sa bratia postavia proti mne?“ Rozhodol sa bratov zbaviť. Nestačilo mu, že ich rozdelil a poslal každého do iného kúta krajiny, chcel sa ich striasť načisto. Ak by aj nie Svätopluka, ale Predslava určite, bál sa jeho spravodlivej povahy. A tak ukul plán.

Medzitým sa Svätopluk a Predslav starali o zverené územia a ani vo sne im nenapadlo, čo na nich Mojmir chystá.

V jedno ráno si kráľ zavolať k sebe veliteľa stráže a prikázal mu: „Vezmeš polovicu vojakov a pôjdeš k hradu brata Predslava. Vyčkáte, kým sa zotmie a potom hrad

prepadnete. V Predslavovej klenotnici sú ukryté vzácne šperky po našej matke. Tie ukradnete a vrátite sa domov.“

Veliteľovi, ktorý bol predsa len lepším človekom ako Mojmír, pamätal si starého kráľa a Predslava mal rád, sa plán ani trochu nepáčil. Báľ sa však Mojmírovho hnevu, preto ticho súhlasil.

Keď sa vojaci dostali do Predslavových komnát, urobili, ako im prikázal Mojmír. Vyľakané služobníctvo sa rozutekalo na všetky strany. Predslav chcel šperky uchrániť, no vojaci ho premohli a zatvorili do temnice. Starý koniar, ktorý to videl, osedlal koňa a cvalom sa rútil k Mojmírovi po pomoc, nevediac, že on je ten, kto to všetko zosnoval. Keď ho priviedli do siene, Mojmír ledva zodvihol zrak, no jeho slová si vypočul. Starý sluha zostal ako obarený, keď počul vladárovu odpoveď:

“Je mi veľmi ľúto môjho brata, ale nemôžem mu pomôcť. Dnes sa narodil môj syn a ja musím zostať s ním. Vráť sa domov a modli sa za Predslava.“

Potichu ale dúfal, že Predslav temnicu neprežil.

Nešťastný koniar sadol na koňa a smutný presmutný sa vracal na Predslavovo územie. Našťastie sa ostatné služobníctvo spamätalo a začalo svojho pána hľadať. Predslav si vypočul koniara a netajil svoje sklamanie, že mu brat neprišiel na pomoc. Začalo v ňom klíčiť podozrenie, že to má na svedomí práve Mojmír. Navštívil Svätopluka a všetko mu vyzozprával. Len čo skončil, objavil sa Mojmír. Povedal, že ho prepadnutie brata veľmi rozhnevalo a chce vinníkov potrestať.

“Určite to boli vojaci nášho suseda, to im nedarujem! Za svoju drzosť musia zaplatiť!“ kričal. Zaskočení bratia nevedeli, čo si majú myslieť. Najmä Svätopluk bol celý popletený. Komu má veriť?

Aj Predslav začal pochybovať. A tak sa všetci rozišli v mieri.

Ubehli mesiace a Predslav so Svätoplukom sa dopyčuli, že Mojmír si plným priehrštím užíva bohatstvo, strojí veľké hostiny a poľovačky. Nikdy ich však nepozval. Rozhodli sa, že ho navštívia.

Aké bolo ich prekvapenie, keď im vyšla v ústrety Mojmírova manželka ovešaná šperkami ich matky.

“Drahí švagrovia, manžel je na poľovačke, onedlho sa má vrátiť, iste sa vám poteší,“ vítala ich.

Predslav povedal: “To nič, aspoň sa dovtedy pohráme s tvojím synom, určite už pekne podrástol.“

Kráľovná zostala veľmi prekvapená. “Ved’ my nemáme žiadneho syna,“ riekla so slzami v očiach, “zatiaľ nám nebolo toto šťastie dopriate.“

Bratia pochopili, že Mojmír klamal a naozaj má na svedomí prepadnutie, pri ktorom išlo Predslavovi o život.

Nahnevaní a sklamaní ani nevyčkali, kým sa ich nehodný brat objaví a odišli každý v svoju stranu.

Nikdy sa s ním už nestretli a keďže sa Mojmír so svojou manželkou nedočkali potomka, od žiaľu pomreli a ríša, ktorá nemala dediča, sa rozpadla.

Jasmína Grežová, 12 rokov